

Materiál pro RČT:

Zpráva o vzdělávání ve vysílání ČT za rok 2012 a srovnání vývoje za uplynulé období.

Vytvořeno na základě harmonogramu předkládání materiálu RČT Usnesení 140/10/12 v r. 2013:

Datum předání: 31. 1. 2013

Vytvořil: Milan Fridrich, programový ředitel

Předkládá: Petr Dvořák, generální ředitel

Vzdělávací pořady ve
vysílání České televize
v roce 2012

21.1. 2013

OBSAH

Úvod	3
Vzdělávání dětí a mládeže	4 - 5
Vzdělávání dospělých	6-12
Příprava na dětský a vzdělávací kanál ČT3.....	13
Data a shrnutí - vzdělávací pořady ČT	14-15
Data z EBU.....	16-17
Závěr.....	18

Úvod

Vzdělávací pořady v České televizi určené různým věkovým i zájmovým skupinám byly i v roce 2012 nejsilnějším pilířem vysílání České televize. Vzdelávací pořady mají svůj neocenitelný význam, protože vhodně doplňují zdroj pramenů, z nichž mohou lidé získávat poznání.

Česká televize v roce 2012 předkládala divákům vzdělávací pořady či pořady se vzdělávacími prvky v různých žánrech v průběhu celého dne a tím tak pomáhala naplňovat vzdělávací úlohu televize veřejné služby. Vzdělávání je samozřejmě jednou ze stěžejních funkcí veřejnoprávní televize, veřejné služby, definované samotným Kodexem ČT.

Jako médium veřejné služby i v roce 2012 hrála ČT ústřední roli ve vzdělávání, mediální gramotnosti, celoživotním učení, seberozvoji a aktivně přispívala k vytváření společnosti založené na znalostech. Plně využívala nových příležitostí a zahrnovala všechny sociální skupiny a generace. Česká televize podporovala rozvíjení a doplňování školního vzdělávání.

Důraz kladla nejen na dětského a mladého diváka, ale pracovala i na prohloubení poznání dospělých v nejrůznějších oblastech. Celoživotní vzdělávání prostupuje napříč vysíláním okruhů České televize. Od dokumentární tvorby a náročnější publicistiky až po zprostředkování špičkových uměleckých zážitků.

Prostor dostaly přímé vzdělávací pořady, kde byl kladen důraz na odbornost a atraktivitu zpracování. Velkému zájmu se těšilo i nepřímé vzdělávání, které nenásilnou formou zprostředkovalo poznání třeba i ve formě zábavných či publicistických pořadů.

Velkému zájmu se tradičně těšily pořady cestopisné, historické, vlastivědné. Velkou roli hrály i pořady věnované vědě a její popularizaci.

Vzdělávání dětí a mládeže:

V lednu 2012 došlo k výrazné změně ve vysílání pro děti a mládež zejména v denním vysílání. Dětské pořady byly přesunuty na programový okruh ČT2, kromě sobotního vysílání dětských vzdělávacích pořadů a nedělního Studia Kamarád, které zůstaly na ČT1.

Celé dětské vysílání od páté hodiny odpolední dostalo na ČT2 název **Kavčí hnízdo**, a bylo vysíláno od pondělí do neděle.

Největší množství vzdělávacích pořadů mohli dětská diváci vidět od pondělí do pátku v rámci pásma **Planeta Yo**, které obsahovalo pořady jak akviziční, tak i vlastní tvorby. Jednalo se o tyto pořady:

- **Záhady Toma Wizarada** – vlastivědný dobrodružný cyklus pořadů zaměřený na popularizaci dějin a zeměpisu České republiky
- **Věříš si, Bludiště** - pořady prověřující znalosti, dovednosti a fyzickou kondici odvážných chlapců a dívek
- **Tykadlo** – diskuzní debatní kontaktní pořad vždy na jedno téma
- **Pomáhejme si** - pořad o dětech, které potřebují pomoc a o těch, kteří jim pomáhají
- **Evropské pexeso** - animovaný cyklus o jednotlivých státech Evropské unie
- **České pexeso** - animovaný cyklus o jednotlivých krajích České republiky
- **Knížka do baťůžku** – populární osobnosti představují ty nejkrásnější knížky pro děti
- **Na cestě za dětmi** – všední i sváteční dny dětí z celého světa
- **Cestování s vařečkou** – cyklus o vaření s dětmi z celého světa, které žijí u nás a představují recepty z gastronomie země, odkud pocházejí
- **Děti kreslí písničky** – děti objevují kouzla nejkrásnějších českých populárních písní
- **Vzduchoplavec Kráčmera** – vlastivědný cyklus, který vznikl díky grantové podpoře MŠMT,
- **Jmenuji se..** - vzdělávací cyklus na podporu empatie o malých imigrantech žijících u nás
- **Vaření ? Hra pro děti** - animovaná kuchařka
- **Šikulové** – pořad pro děti, které si chtějí zkusit něco vyrobit vlastníma rukama

Mezi stálce na televizní obrazovce se zařadil **Diktát** – pravidelná prověrka znalostí z češtiny se Zdeňkem Svěrákem, která i loni zahájila nový školní rok. V roce 2012 se tento pořad objevil 3. září v rámci pásma **Planety Yo**.

V rámci Kavčího hnízda se velkému zájmu těšil také nedělní cyklus **Dějiny udatného českého národa**

Z akvizic je nutno ještě zmínit například dobrodružný seriál vzniklý na základě historických románů **Záhady starověkého Říma**, dále pak **Dopisy od Felixe** - animovaný cyklus, ve kterém zajíček Felix cestuje světem a podává zprávy ze svého putování. Život dětí z celého světa a jejich zvířecí kamarády představil dobrodružný francouzský seriál **Můj mazlíček**. Seriál **Tajemství nových dinosaurů** ukázal, jaké by to bylo, kdyby se vyhynulí ještěři objevili opět mezi námi. A co se dělo poté, co zmizeli z povrchu Země, přiblížil dětem atraktivní seriál z produkce BBC **Život po dinosaurech**. Ve vysílání se objevil opět také naučný cyklus **Cesta do vesmíru** a **Byl jednou jeden ... člověk**, což byly animované dějiny světa ve slavném francouzském seriálu pro děti o tom, co by měly vědět o své minulosti

V pátečním vysílání programového okruhu **ČT1** se mohli mladí seznámit se zemědělskou a farmářskou činností v pořadu **Malá farma**.

Kromě **Malé farmy** se v pátečním odpoledním vysílání objevil počátkem roku také soutěžní pořad pro děti s vysokým IQ **Fenomén**.

Sobota dopoledne se vyznačovala vysíláním akvizičních vzdělávacích pořadů i pořadů vlastní tvorby zábavnou a hravou formou.

Mimo jiné to byly:

- **Pátrání světlušky Lucie** - zábavná věda pro děti
- **Moudronos** - dětská encyklopedie s chytrým klaunem
- **Rande s fyzikou** – nenásilné vzdělávání, „i fyziku si můžete zamilovat“
- **Kapitolky o havěti** – cyklus přírodovědných dokumentů o hmyzu
- **Obyvatelé českých vod** – přírodopisné pořady
- **Bambulí** – cyklus pro předškoláky
- **Kostičky** – pro mladší školní věk.
- **Zprávičky** – zpravodajský magazín pro děti s rubrikami Zpětné zrcátko, Miniparlament, animovanou sérií Slovíčka, Splněná přání, Vycházky do přírody a další reportáže
- **Hra na zelenou** – soutěžní ekologický pořad
- **Byl jednou jeden ... vesmír** - francouzský seriál, který seznamoval dětského diváka s vesmírnou galaxií
- **Jmenuji se** – cyklus o tom, jak se žije dětem cizinců u nás
- **Děti v Čechách** – nenarodily se u nás, ale přesto tady žijí
- **Watch Cecilia** – zábavná angličtina pro děti

Vedle pravidelných pořadů ČT nabídla také pořady popularizující vědu, talenty a dovednosti:

- **Zlatý oříšek** – záznam slavnostního udělování cen dětem za jejich mimořádné výkony
- **České hlavičky** – slavnostní vyhlášení vítězů soutěže mladých vědců za nejvýraznější počín, projekt nebo odbornou činnost na poli vědy a techniky

Vzdělávání dospělých

Osvětové pořady:

Mezi osvětové pořady se zařadily rady řidičům v pořadu **STOP**.

Spotřebitelské rady ve všední dny poskytoval cyklus **Černé ovce** a **Černé ovce na cestách**.

Finanční gramotnosti učil pořad **Suma sumárum aneb kde jsou mé peníze**. Výročí týdne připomnělo **Kalendárium**. K významným osvětovým cyklům patřily také tyto: **Kde peníze pomáhají, Aby dluhy nebolely, Skoro jasno, Diagnóza, Medicína, Domov ve středu** Evropy. Problematikou investování projektů se zabýval seriál **Den D**. Na stále rozšířenější zadluženost domácností reagoval pořad **Krotitelé dluhů**, ve kterém finanční poradci ukazovali na konkrétních případech, kde děláme často zbytečné chyby. O možnostech bankovních služeb informoval diváky miniseriál **Finanční abeceda**. K novým osvětovým pořadům patřil také 40ti dílný cyklus krátkých minipořadů, seznamující diváky s používáním nového média – **Jak na internet** a také 10 dílný cyklus **Nakupování na internetu**.

Ve vysílání se objevily také osvětové magazíny: **Nedej se / Přidej se, Do práce, PORT, Klíč, Televizní klub neslyšících, Barvy života, Game Page, O češtině, Q, Babylon, Chcete mě?, Křesťanský magazín, Náš venkov**.

Na podzim 2012 byl uveden osvětově-publicistický cyklus **Ochránce**.

Přírodopisy, cestopisy:

Mezi tradičně oblíbené pořady patřily také cestopisy **Na cestě** a **Na cestě po Česku**.

Nechyběl také **Magazín zahraničních zajímavostí** a oblíbené nedělní cykly **Objektiv** a **Toulavá kamera**. **Toulavá kamera** ve speciálních dílech také ochutnávala **Česko a Slovensko**.

Miroslav Táborský představil historii a jedinečné příběhy památek UNESCO na českém území v cyklu **Národní klenoty**.

Mezi přírodopisné a místopisné pořady se zařadily mimo jiné tyto: **Tisíc let české myslivosti, Na houby, Ze Zoo do Zoo, Putování za divočinou, Vesnicopis, Zázračné studánky, Ztracené adresy a Hranice bez hranic**.

Česká televize v loňském roce rovněž pokračovala ve vysílání zahraničních cestopisných dokumentů v tradičních tematicky vyprofilovaných oknech, jako jsou zejména **Kamera na cestách, či Evropa a svět**. Zaujaly dokumenty jako **Austrálie**

z balónu, Vůně cizích krajů, Divoká Čína, Arabská odysea, Afrika z balónu, Cesta čaje a koní, Nová Evropa pohledem Michaela Palina, V rytmu dalek.

Velkému zájmu se tradičně těšily dokumenty o přírodě, které zejména v pátek dokázaly oslovit širokou diváckou obec nadtituly **Zázračná planeta, Království divočiny, Voda moře oceány, Svět zázraků či Svět živelů** s pořady **Divoké srdce Afriky, Putování pakoňů očima skrytých kamer, Země lidí, Život, Domov, Soukromý život primátů, Jižní Pacifik, Neuvěřitelní tvorové zvířecí říše, Svět vodní divočiny, Ze života orangutanů, Šance přežít, Předivo života, Tajemství divočiny, Jean-Michel Costeau: Oceánská dobrodružství, národní parky světa v solitérních dokumentech, Poslední plavba lodi Columbus, cyklus Oceány a další.**

Dokumenty:

Z domácí tvorby uvedla Česká televize několik desítek snímků natočených ve vlastní produkci či koprodukcí nebo zakoupených od nezávislých producentů.

Z bohaté nabídky premiér **vlastní tvorby a koprodukcí ČT** uvedla např. **Neodcházení** Viktora Polesného, dvojportrét dvou špičkových českých lékařů prof. MUDr. Jana Pirka, DrSc. a plk. prof. MUDr. Vladimíra Beneše, DrSc, **Krok do prázdna Jana Masaryka aneb dokonalý zločin, Dlouhý srpen Jiřího Krejčíka, Pátá čtvrť: zmizelé město pražské** – dokument režiséra Josefa Císařovského o osudech bývalého židovského ghetta v průběhu času, mezinárodně mimořádně úspěšný snímek ČT **Nickyho rodina**. V předvečer významné sportovní události LOH v Londýně to byl např. dokument **Zlato pro Elišku**, osudový příběh dvou olympijských vítězek, které se v Londýně 1948 minuly na gymnastickém pódiu, aby svedly svůj životní zápas, **Vize 97** – patnáct let existence Nadace Dagmar a Václava Havlových pohledem jejich zakladatelů, **Na divokém severu** režiséra Davida Vondráčka, reflexi neklidné rasové situace na severu Čech, **Soukromý vesmír** – nový časosběrný distribuční film Heleny Třeštíkové, **Váňa** – portrét nejslavnějšího českého žokeje a **Věra 68**, první dokument mapující v celé šíři osudy jedné z nejzajímavějších osobností českého sportu, Věry Čáslavské, pohledem režisérky Olgy Sommerové a další.

Na podzim vysílala ČT další vlastní dokumentárně-publicistický cyklus, připomínající u příležitosti 20. výročí rozdělení Československa tuto přelomovou událost našich soudobých dějin nejen z historického hlediska, ale i jako současnou společenskou reflexi **Sbohem Československo 1-12**.

Kromě těchto původních dokumentů uvedla ČT2 i dva **významné mezinárodní projekty**, na nichž se také koprodukcí podílela:

Sbohem soudruzi 1– 6 Evropská sága, která mapuje situaci před rozpadem celosvětového socialistického režimu, vysílání duben / květen 2012

Mezi významné počiny patřil projekt **Proč chudoba?** Osvětově-vzdělávací mezinárodní projekt, koordinovaný EBU, který si vytkl za cíl položit tuto naléhavou otázku ve stejný čas na co největším počtu míst na této Zemi prostřednictvím co největšího počtu mediálních kanálů co největšímu počtu lidí. Smyslem projektu, do

kterého se zapojilo přes sedm desítek vysílatelů po celém světě, je hledat prostřednictvím veřejnoprávních médií odpověď na otázku, proč v 21. století žije stále jedna miliarda lidí v chudobě. Projekt byl načasován na poslední listopadový týden, tedy od 25. listopadu do 1. prosince 2012. Česká televize se zapojila do projektu vysíláním 8 hodinových zahraničních dokumentů, přispěla jedním vlastním dokumentem na téma matek – samoživitelek **Chudoba cti netratí**, umístěním dalších krátkých dokumentů na toto téma na web ČT a samozřejmě eskalací tématu napříč nejrůznějšími kontaktními pořady ČT, včetně zpravodajství.

Mezi významné počiny patřily např. **kulturní dokumenty věnované osobnostem a událostem** jako např. **Miloš Forman – americká léta**, **Plácido Domingo v Českém Krumlově**, **Jan Kačer** z dlouhodobého cyklu Česká divadelní režie, **Divadlo Svoboda**, **Blanka Matragi 2012**, cyklus **Tři strážníci** (dokončení šestidílného cyklu věnovaného tvorbě trojice V+W+Ježek), **Celebration jazz**, věnovaná významnému jazzovému klavíristovi a skladateli Karlu Růžičkovi, **Intimní portét Jany K.**, **Sen o Paříži v Praze**, mapující osudy významné osobnosti meziválečné kultury, nakladatele O. Štorch-Mariena, **Obrazy ze života Boženy Němcové**, **Když kámen promluví** – portét Jaroslava Duška pohledem Viliama Poltikoviče, či dokument **Jagellonci**, uvedený v době mimořádné výstavy NG Jagellonci v Čechách, **Můj otec George Voskovec** – netradiční pohled na osudy Jiřího Voskovce v USA a **Kde já se tady beru?** – portrét Dany Zátokové, uvedený k jejím narozeninám a portrét slavné perly brněnské architektury v dokumentu **Osud jménem Tugendhat**.

Na podzim uvedla ČT2 významný projekt jako poctu české dokumentaristické škole **Perly českého dokumentu**, v níž připomněla 16 významných českých dokumentaristů prostřednictvím vybraného snímku. Za všechny např.: O. Sommerová, J. Špáta, V. Poltikovič, P. Koutecký, M. Maryška, P. Štingl, H. Třeštíková a další

V premiéře se objevily také historické cykly: **Příběhy třetího odboje**, **Co by kdyby**, **Heydrich – konečné řešení**, **Neznámí hrdinové**, **Děti 50. let**, **Hledání ztraceného času a Československý filmový týdeník po padesáti letech**, dále potom společenské cykly **Metuzalém**, **Příběhy pro Natálku**, **Ještě jsem tady**, **Evropa a já**, **Ta naše povaha česká**, **Intolerance a Stopy**, **fakta, tajemství**.

Z bohatého archívu byly do vysílání zařazeny vzdělávací cykly **Bohové a hrdinové**, **Bílá místa**, **V kůži předků**, **Hledači času**, **Čas ve stínu pyramid**, **Svět očima Hanzelky a Zikmunda**, **Československo ve zvláštních službách**, **Vizitky českých muzeí**, **Nepohodlní**, **Zpět k pramenům**, **Praha, město věží** a **Příběhy předmětů**.

Akviziční tituly se objevily hlavně ve vysílacích oknech **Historický dokument**, **Válečný dokument** a **Mýty a fakta historie**, případně **Dokumentární klub**.

Z dokumentárních cyklů to byly například: **Kolaborovali s nacisty**, **Druhá světová válka: Zapomenuté filmy**, **Děti ve válce**, **Kronika III. Říše**, **Největší tankové bitvy**, **Letečtí stíhači v boji**, **Židé**, **Tajná inkvizice**, **Středověk**, **Čarodějnice**, **Pyramidy**, **Osudy Říma**, **Zákulisí Vatikánu**, unikátní cyklus **Zapomenuté transporty** a další solitérní dokumenty, **Hanin kufřík**, **Ležáky 42**, **Dallaský atentát**, **Nedokončený film** a další.

Dokumentům ze světa umění a kultury byly věnovány např. cykly **Španělské umění**, **Průzkum umění**, **Poklady Vatikánu**, **Design pro život**, **Panství Versailles**,

Maurice Béjart: Cesta kolem světa, celoroční cyklus **Architektura**, **Art muzea světa ...** a jednotlivé dokumenty – **Van Gogh**, **Byl jednou jeden film**, **Boris Vian**, **Ingres**, **Svatá kapele v Paříži**, **Sakrální francouzská architektura**, **Katedrála Svatá rodina**, **Kristus v Riu**, **Sylvie Guillem**, **Maja Plisecká**, **Hora Athos**, **Luciano Pavarotti** a mnoho dalších.

Ve vysílacím okně **Věda a technika** byly odvysílány dokumenty ze světa vědy a techniky jako například **Most nad Zlatou bránou**, **Taipei 101**, **Projekt Azorian: vyzdvižení ponorky K-129 a K-130**, **Vrak Titaniku a studená válka**, **Apollo 17**, **Letecké snímky a pohledy ze satelitů**, **Olympijský stadion v Londýně**, **Expedice Citroen**, **Japonské obří ponorky**, **Uvězněn ve výtahu**, cyklus **Evoluce**, **Největší ...**, **Eiffelovka**, **Pekingské metro**, **Mosty v N.Y.** atd. a cyklus **Dobrodružství vědy a techniky**.

Společnosti i jednotlivci ukázaly dokumenty jako **Moje perestrojka**, **Soudružská móda**, **Rozhovory před popravou**, **Scientologie**, **pravda o lži**, **Latim – Obřezané**, **Chodorkovskij – zločinec nebo mučedník?**, **Muž na laně**, **La Vida Loca**, **Starobylá tetování**, **Berlusconi: sex a moc**, **O podstatě LSD**, **Věznem na čerstvém vzduchu**, **Miminka za mřížemi**, **V chrámu Páně je místo pro všechny**, **Velký bratr se dívá**, **Lidské orgány na prodej**, **Charisma v politice – řeč těla**, **Jak zachránit lipicány?**, **České kořeny ve Švédsku** a mnoho dalších.

Náboženské pořady

Tradičně každý týden sledovali diváci **Sváteční slovo**. Kromě toho byly zařazeny do vysílání pořady **Křesťanský magazín** a **Cesty víry** a cyklus **Uchem jehly**, ve kterém buď katolický anebo evangelický duchovní vždy diskutoval se známými osobnostmi o věcech mezi nebem a zemí. Své místo ve vysílání měly sváteční bohoslužby **Urbi et Orbi** a další tradiční a pravidelné bohoslužby.

Kulturní pořady

V roce 2012 přinášela Česká televize **zpravodajství z významných kulturních festivalů** roku – **Academia Film Olomouc**, **Finále Plzeň**, **Anifest**, **Smetanova Litomyšl**, **Letní filmová škola Uherské Hradiště**, **Fresh Film Fest**, **Fandíme divadlu**, **MTF Zlatá Praha**, **MFDF Jihlava**, **Minuty z Mezipater**, **Fresh film Fest**, **MHF Český Krumlov**, **MHF Pražské jaro** a další.

V rámci kulturních dokumentů uvedla ČT též **oceněné kulturní dokumenty z MTF Zlatá Praha**, jak loňské vítěze – **Jiří Kylián** a **Taktovka**, tak aktuálně i právě vyhlášeného favorita, dokument **Lang Lang - Umění být virtuosem** a solitérní kulturní dokumenty – **Václav Boštík**, **České návraty José Cury**, **Jiří Kout**, **Mladý hudebník roku**, **Evropská opera roku**, **To bylo Pražské jaro** a další.

Vzdělávání v oblasti kultury se věnovaly kulturní magazíny **Kultura.cz**, **Třistatřicetři**, **Artemix**, **Terra Musica**, **Divadlo žije**, **Knižní svět** či **Mimo rámec** a kulturní cykly **Osobnost na Dvojce** a **Slovanská epopej**.

Nepřímé vzdělávání:

Pod tímto označením rozumíme pořady, které nejsou primárně vzdělávací.

Soutěžní pořady:

Ve všední dny se objevoval pořad **AZ Kvíz**, nově byl zařazen vždy v pátek také **AZ Kvíz speciál**, ve všední dny v první polovině roku **Taxík** a ve druhé vlastivědná soutěž **Můžeme dál**.

Lifestylové pořady

Chalupa je hra – magazín pro chataře a chalupáře

Bydlení je hra – magazín o kultuře bydlení

Hobby naší doby – kaleidoskop zajímavostí ze všech oblastí lidských zájmů

Kluci v akci – recepty všeho druhu zábavnou formou

Sobotní zábavné pořady s prvky vzdělávání:

Zázraky přírody - popularizace vědy, seznamování diváků s přírodními zákonitostmi

Autoškola národa – prověřování řidičských schopností českého národa. Pořad podpořilo Ministerstvo dopravy a dopravní policie.

Mimoschématově byly uvedeny také **Nominace na knižní ceny 2011 – Magnesia litera**, ekologické ceny, **Ceny Paměti národa** a **České hlavy**, **Ceny české filmové kritiky**, **Ceny Alfréda Radoka**, **Ceny Ministerstva kultury**, **Ceny FITES Trilobit**, **Czech Grand Design 2011**,

Mezi pravidelné zábavně vzdělávací pořady se zařadily i dokumenty o životech slavných osobností v cyklech **Komici na jedničku**, **Neobyčejné životy** a **Příběhy slavných**.

Hudba a divadlo

V sobotu mohli diváci sledovat pod hlavičkou **Zveme vás do divadla** záznamy divadelních inscenací.

V premiéře jsme vysílali tyto inscenace: **Činoherní klub: Dámský krejčí**; **Divadlo Husa na provázku: Balada pro banditu**; **Divadlo Na Fidlovačce: Záhada**; **Divadlo na Vinohradech: Marie Stuartovna**; **Divadlo Semafor: Hodiny jdou pozpátku**; **Divadlo v Dlouhé: Naši furianti**, **Jihočeské divadlo České Budějovice: Jak se vám líbí**; **Městské divadlo Brno: Škola základ života**; **Městské divadlo Mladá Boleslav: Scapinova šibalství**; **Slovácké divadlo Uherské Hradiště: Harold a Maude**; **Kabaret Calembour: Čertovská kvidoule a Borůvčí**, **Státní opera Praha: balet Giselle**; **Taneční konzervatoř: Deky pod dekou a Sinfonietta**;

Z archívu byly uvedeny inscenace: **Činoherní klub: Deskový statek**; **Divadelní spolek Kašpar: Rozmarné léto**; **Divadlo Jára Cimrmana: Dlouhý, Široký a Krátkozraký, Švestka a Vražda v salónním coupé**; **Salón Cimrman aneb Šťastné a veselé Cimrmánoce**; **Divadlo J. K. Tyla v Plzni: Celebrity, s.r.o.**; **Divadlo na Vinohradech: Brouk v hlavě, Gazdina roba, Jacobowski a plukovník, Jedno jaro**

v Paříži aneb Krvavá Henrieta; Divadlo Na Jezerce: Ženitba; Divadlo Na zábradlí: Zázrak v černém domě; Divadlo Rokoko: Plný kapsy šutrů; Divadlo v Dlouhé: Lhář; Dejvické divadlo: Příběhy obyčejného šílenství, Sirup a Trapný večer; Divadlo DISK: Polaroidy; Klicperovo divadlo Hradec Králové: Akvabely a Ten třetí; Městská divadla pražská: Charleyova teta; Městské divadlo Brno: Alžběta Anglická

Ze zahraniční divadelní nabídky uvedla Česká televize představení z **Gran Teatre del Liceu, Barcelona: Aida; Royal Opera House Londýn: Adriana Lecouvreur; Státní opera Vídeň: Anna Boleynová; Lyonská opera: Pařížský život; tv zpracování - producent Andrea Andermann: Rigoletto**

Z domácí koncertní nabídky jsme vysílali mimo jiné i **Inaugurační koncert Jiřího Bělohlávka, koncert pěvkyně Eliny Garanči, Concerto Bohemia, Svatováclavský koncert, Vánoční koncert z Valdštejnského paláce, koncerty z festivalů Zlatá Praha, Smetanova Litomyšl, Pražské jaro, Dvořákova Praha, Mischa Maisky v Českém Krumlově.**

Ze zahraničí to byly mimo jiné **Koncerty ze Schoenbrunu, Galakonzert z Berlína, Andre Rieu v Maastrichtu, Ennio Morricone v Benátkách, Tři hvězdy v Berlíně, Evropský koncert 2012 a Andrea Bocelli v Central Parku.** Český zástupce se probojoval rovněž do finále soutěže **Eurovizní soutěž mladých hudebníků**, která se objevila na obrazovkách České televize v květnu.

Film

Uvádění zahraniční filmové tvorby v České televizi dostalo ve skladbě vysílání v roce 2012 výrazně jinou podobu, která vyšla vstříc snažší divácké orientaci v nabídce světových filmových děl. V pondělí a v pátek začala ČT vysílat cyklus nazvaný **Velikáni filmu**, v němž každý týden představila jinou osobnost světové kinematografie a to dvěma z jejích nejlepších snímků. Tak se filmy každé pondělí a pátek staly malou školou filmového umění a historie. Z nejzajímavějších uvedme například osobnosti jako **Federico Fellini, Jean-Luc Godard, Luis Buñuel, Franco Zeffirelli, Miloš Forman, Carlos Saura, František Vlácil, Steven Spielberg, Roman Polanski, Ingmar Bergman** a řada dalších.

Podobně jako cyklus Velikáni filmu byl věnován především režisérským osobnostem, úterý a neděle patřily na ČT2 dalšímu cyklu – **Chodníky slávy**, v nichž si ČT se svými diváky připomínala nejslavnější herecké osobnosti historie. Tak jsme se v roce 2012 mohli setkat s uměním **Alana Delona, Lino Ventury, Jane Fondové, Spencera Tracyho, Roberta Redforda, Elizabeth Taylorové, Petera Sellerse, Dustina Hoffmana** a řady dalších.

V létě uvedla Česká televize tradičně **Americké nezávislé léto**, představující nejzajímavější, většinou autorské snímky americké kinematografie, natočené mimo velké hollywoodské produkce.

Středa pak na ČT2 patřila nejzajímavější současné filmové produkci především evropské, později i celosvětové v cyklu **Světové filmové perly**, např. **Dívka s perlou, Francouzská revoluce 1-4, Edith Piaf, Kandahár, Leningrad, Plamen a citron, Božský, Francoise Saganová, Barbarossa, Admirál, Matka Tereza od koček, Whisky s vodkou** a mnoho dalších.

Ve **Filmovém klubu** uvedla ČT2 výběr z nejlepších světové animace např. **Vexile 2077, Kurt strašně zuří, Persepolis, Imigranti, Distrikt, Panika v městečku** apod. a nezávislé artové produkce, jako např. **Henry a June, Jack se chystá vyplout, Rembrandtova Noční hlídka, Letní déšť, Komedie nevinnosti** a další.

Na podzim uvedla Česká televize také v cyklu **Filmpoint** výběr nejlepších prací studentů filmových škol.

K historii můžeme nepochybně přiřadit i zahraniční historické seriály hrané jako **Řím I + II, Borgiové a Pilíře země**, považované i historiky za věrný obraz znázorňovaných období.

Dramatická tvorba

Původní seriálová tvorba je výkladní skříní každé televize, tedy i televize veřejné služby. Zásadní pro loňský rok byl projekt **ROK ZDIVOČELÉ ZEMĚ**. Seriál plný napětí, dobrodružství a pohnutých lidských osudů uprostřed historických a společenských zvrátů – **Zdivočelá země** – se vrátil na obrazovky České televize. Než se diváci dočkali čtvrté, premiérové řady tohoto seriálu, která byla zařazena od 3. září do pondělního okna v prime time, mohli si diváci připomenout v předchozích třech sériích dramatický životní příběh bývalého pilota RAF Antonína Maděry. Pilotní snímek byl odvysílán v neděli 19. února od 20 hodin na ČT1.

K překonání vzrůstající jazykové bariéry se slovenským jazykem se pokusila ČT přispět cyklem **slovenské dramatické tvorby** uvedeným na jaře a v létě 2012. Tak jsme mohli vidět např. seriál **Straty a nálezy 1-5** z roku 1974, či zcela nový seriál **Nesmrtelní 1-10** z roku 2010 a dále řadu starších inscenací jako např. **Priateľstvá padajúceho lístia, Jaškov sen, Krotká, Triptych o láske** apod.

Zpravodajství

Čtyřadvacítka byla především zpravodajským tokem aktuálních informací z domova a ze zahraničí. Profilově se zaměřovala zejména na analýzy společensky závažných témat, posilování a rozvíjení občanské gramotnosti, využívání občanské žurnalistiky, na regionální zpravodajství a pokrývání významných společenských událostí. Inovativním a obohacujícím prvkem vybraných pořadů bylo propojení se sociálními sítěmi a využití moderních interaktivních komunikačních kanálů.

Programovou prioritou byla důvěryhodnost, rychlost a pestrost. Základním pravidlem nestrannost a nezávislost.

V březnu došlo k výrazné proměně hlavní zpravodajské relace **Události**, která si během roku získala ocenění jako nejdůvěryhodnější zpravodajská televizní relace ze všech televizních stanic.

Koprodukce a spolupráce s EBU

V minulých letech jsme pravidelně spolupracovali s EBU na některých vzdělávacích sériích. Spolupráce měla svá úskalí, ale přinesla většinou finančně výhodné zajímavé pořady. Ve vysílání se objevil například **City folk** – tradiční cyklus o životě v evropských metropolích – a projekt **Proč Chudoba**.

Příprava na dětský a vzdělávací kanál ČT3

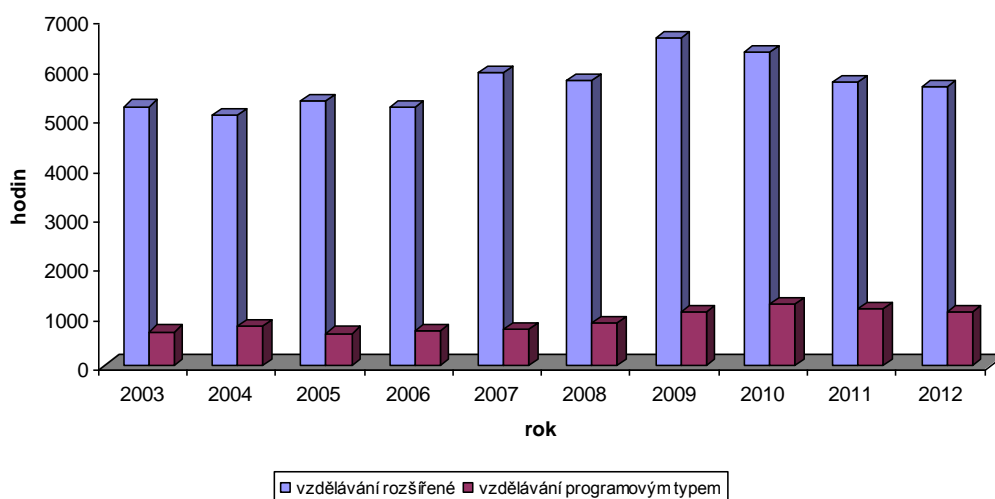
Po schválení Dlouhodobých plánů programového, technického a ekonomického rozvoje ČT v letech 2013-2017, byla zahájena příprava realizačního projektu ČT3 (pracovní název). Byly zahájeny přípravné práce směřující k zahájení vysílání dětského programu ČT – ČT3.

Od 1. 9. 2012 probíhaly práce na přípravě realizačního projektu ČT3. Ten bude vycházet ze studie proveditelnosti, která definovala maximálně dosažitelný rámec vysílání ČT3 a to jak z pohledu výroby pořadů, tak i z hlediska technických a ekonomických možností České televize a z vyhodnocení přípravné fáze. Akcentována bude oblast vzdělávání, která bude zacílena na oblast populárního vzdělávání a část specializovaného vzdělávání. Ve schématu dětského okruhu budou vyčleněna populární vzdělávací pásma pro mladší a pro starší děti. Specializované vzdělávání počítá s vazbou na komunikaci přes nová média, která budou v úzké spolupráci s dětským okruhem.

Data a shrnutí vzdělávání ve vysílání České televize

TREND PODÍLU VZDĚLÁVACÍCH POŘADŮ V LETECH 2003 - 2012

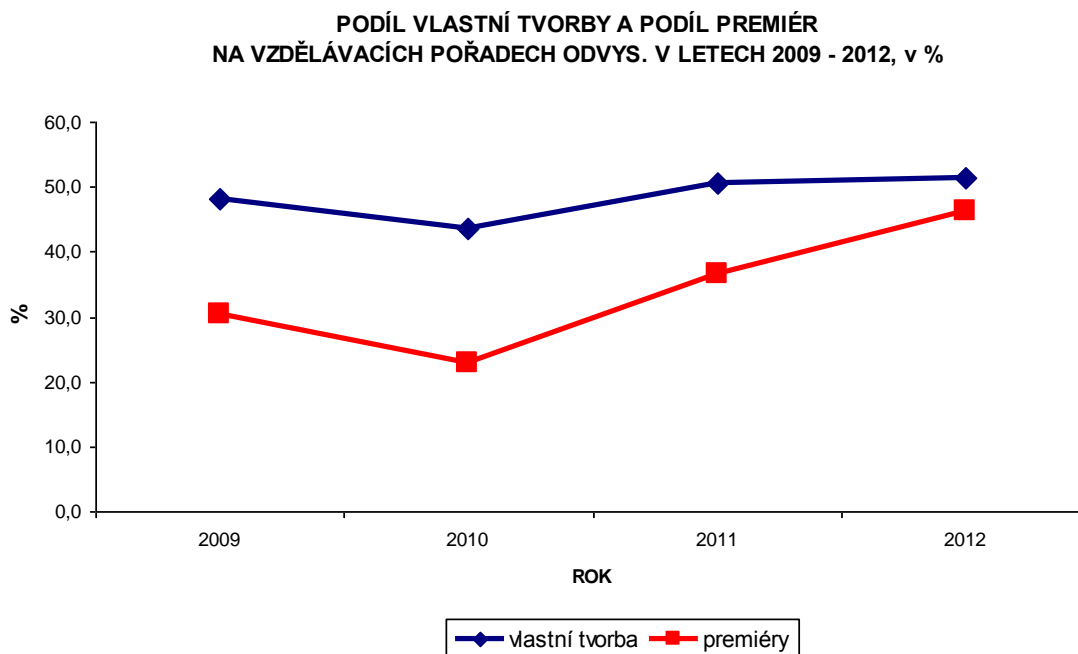
Tento graf dokládá i z dlouhodobého hlediska, jakou pozornost věnuje Česká televize právě vzdělávání. Zejména v posledních dvou letech je podíl jak čistě vzdělávacích pořadů (žánrem, resp. programovým typem), tak multižánrové vzdělávání na vysílací ploše programů ČT1 a ČT2 stabilní.

Do širšího výběru vzdělávací úlohy České televize zde byla zahrnuta suma dalších typů pořadů – dramatických, dokumentárních a publicistických, pořady pro věřící a také zábavní pořady s publicistickou složkou nebo vědomostními otázkami.

Vzdělávací pořady ve vysílání ČT1 a ČT2 v r. 2012 podle programových typů

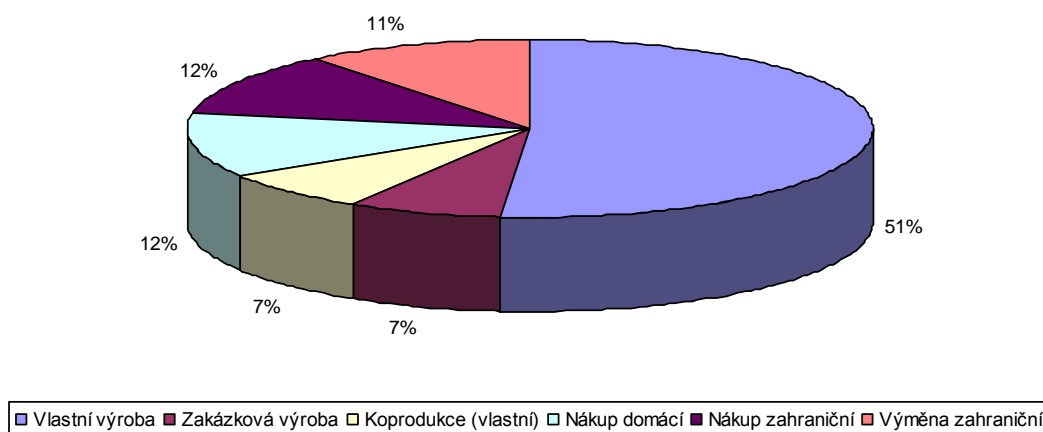
2012	v hod.-sumarizace VZDĚL.			v %	v hod.-sumarizace vzděl. PREM			v %
	ČT1	ČT2	Celkem hod.		ČT1	ČT2	Celkem hod.	
Prog. typ EBU (skup.)				Celk. podíl na vysílání				Celk. podíl na vysílání
dramatický/vzděl.	258	731	989		22	265	287	
zábavný/vzděl.	418	33	451		200	26	226	
hudební/vzděl.	58	273	331		5	93	98	
publicistický/vzděl.	109	607	716		59	214	273	
dokumentární/vzděl.	328	1 496	1 823		63	244	307	
vzdělávací	167	921	1 088	6	51	453	504	8
náboženský/vzděl.	15	225	239		5	85	90	
Celkem vys. plocha	8 784	8 784	17 568	100	3 407	2 953	6 359	100
z toho celkem vzděl. rozšířené	1 352	4 285	5 637	32	405	1 379	1 784	28

V souvislosti s profilací jednotlivých programů v rámci celé České televize došlo v roce 2012 k cílenému přesunu většiny vzdělávacích pořadů na program ČT2. Příznivý je vývoj čistě vzdělávacích pořadů z hlediska podílu premiér i toho, že se Česká televize více věnuje vlastní výrobě tohoto žánru. Jak je patrné z následujícího grafu, oba ukazatele mají v posledních letech vzestupnou tendenci:

Proti loňsku se zvýšil o 1,5 % podíl čistě vlastních vzdělávacích pořadů, takže se na jejich tvorbě podílela sama Česká televize více než 51 %:

**CELKOVÝ PODÍL VZDĚLÁVACÍCH POŘADŮ NA VYSÍLÁNÍ ČT1 a ČT2 v roce 2012
PODLE ZPŮSOBU NABYTÍ**

EBU – Podíl vzdělávacích pořadů v zemích Evropy

Země	Název kanálu	Vysílací plocha celkem r. 2010	Hodin vzdělávání	% vzděl.
Česká republika	ČT1	8 760	277	3,2
	ČT2	8 760	871	9,9
	Total ČT 1 + 2	17 520		
Německo	ARD1 - Das Erste	8 226	-	-
	ZDF	8 770	0	0
	Total ARD + ZDF	16 996		
Velká Británie	BBC1	8 519	0	0
	BBC2	7 815	171	2,2
	Total BBC 1 + 2	16 334		
	ITV1	8 533	-	-
	Channel 4	8 760	-	-
	S4C - Digital	7 137	0	0
Francie	France 2	8 760	-	-
	France 3	8 082	78	1
	Total France 2+3	16 842		
	France 5	8 749	0	0
Itálie	Rai1	9 011	128	1,5
	Rai2	8 961	622	7,1
	Rai3	8 831	453	5,2
	Total Rai 1+2+3	26 803		
Španělsko	LA1	8 738	44	0,5
	LA2	8 711	96	1,1
	Total LA 1 + 2	17 449		
Holandsko	Nederland 1	7 885	0	0
	Nederland 2	7 910	0	0
	Nederland 3	7 979	0	0
	Total Neder. 1+2+3	23 774		
Belgie	VRT - een	4 531	0	0
	VRT - Canvas/Ketnet	5 502	0	0
	Total VRT	10 033		
	RTBF - La Une (TV)	NA	0	0
	RTBF - La Deux (TV)	NA	0	0
	Total RTBF	NA		
Portugalsko	RTP 1	8 760	16	0,1
	RTP 2	8 760	189	2,2
	Total RTP 1 + 2	17 520		
Rakousko	ORF 1	8 760	0	0
	ORF 2	10 155	0	0
	Total ORF 1 + 2	18 915		
Švýcarsko	SRG-SSR SF1	8 566	216	2,5
	SRG-SSR SF2	8 559	0	0
	SRG-SSR TSR1	8 757	0	0
	SRG-SSR TSR2	8 756	0	0

	SRG-SSR RSI La1	8 759	0	0
	SRG-SSR RSI La2	8 754	40	3,9
	Total SRG - SSR	52 151		

Země	Název kanálu	Vysílací plocha celkem r. 2010	Hodin vzdělávání	% vzděl.
Irsko	RTE ONE	8 759	19	0,2
	RTE TWO	8 759	0	0
	Total RTE	17 518		
Švédsko	SVT1	8 139	-	-
	SVT2	4 766	-	-
	Total STV 1 + 2	12 905		
Dánsko	DR 1	7 133	55	0,8
	DR 2	4 642	618	13,3
	Total DR1+1	7 133		
	DR Ramasjang	5 434	0	0
	DR K	4 382	0	0
	DR HD	3 866	2	0
	TV 2/DANMARK a/s	6 640	0	0
	TV 2 ZULU a/s	7 197	0	0
Finsko	YLE TV1	6 211	10	0,2
	3.2 YLE TV2	6 297	13	0,2
	Total YLE	12 508		
	MTV3	5 720	0	0
Norsko	NRK1	8 447	0	0
	NRK2	6 442	0	0
	Total NRK 1 + 2	14 889		
	TV2 Norway	7 373	0	0
Island	RUV TV1	4 496	365	8,1
Polsko	TVP 1	8 532	614	7,2
	TVP 2	8 444	26	0,3
	Total TVP 1+2	16 976		
Rumunsko	TVR1	NA	69	NA
	TVR2	NA	461	NA
	Total TVR 1+2	NA		
Maďarsko	m1	8 132	61	0,8
	m2	8 744	130	1,5
	Total m 1 + 2	16 876		
Bulharsko	BNT - Channel 1	-	-	-
	BNT World	8 450	191	2,3
	Total BNT	8 450		
Rusko	Channel One Russia	8 757	0	0

Závěr

Česká televize patří dlouhodobě mezi vysílatele s nejvyšším podílem vzdělávacích pořadů v rámci veřejnoprávních médií v Evropské unii (jak ukazují data poslední analýzy EBU z roku 2011 Evropská vysílací unie). Tento trend byl zachován i v roce 2012, kdy Česká televize znovu potvrdila, že patří mezi vysílatele, kteří vzdělávání věnují maximální možný prostor.

ČT věnovala v roce 2012 téměř třetinu vysílací plochy (32,1 %) vzdělávacím pořadům. Více než **polovinu vzdělávacích pořadů tvořila vlastní výroba – 51 %**, z toho 12 % pak nákup domácích, 7 % nákup zahraničních. Další 12 % pak přispěly do vysílání vzdělávací programy zakázkové výroby a koprodukce (vlastní). Posílení vzdělávacích programů jednoznačně dokládá vyšší procento vzdělávacích programů vlastní tvorby a zakázkové výroby než v minulém roce.

Nejvýraznější změnou roku 2012 byla profilace programu ČT2 na prostor vzdělávání a poznání. V roce 2013 bude na ČT2 tento trend dále posilovat z důvodu startu dětského kanálu a přesunu dětského vysílání na dětský kanál ČT3.

I ČT1 posiluje svoji vzdělávací roli. ČT nadále pokračuje v cyklech Zázraky přírody nebo Autoškola národa, Objektiv, Toulavá kamera. ČT2 nadále vysílá vzdělávací filmový cyklus Velikáni filmu. Silnější postavení získaly dokumenty na ČT2 zaměřené na poznání. Běží každý den v hlavním vysílacím čase od 20:00 a 21:00.

Česká televize bude rovněž více než v minulosti investovat do původních cyklů ve vlastní výrobě, dokumentů a vzdělávací publicistiky.

Posílení vzdělávací role jednotlivých kanálů ve vysílání ČT vymezí strategie pro období roku 2013 a postupná transformace celého programu ČT2 v prostor vzdělávání, poznání a vysokého uměleckého zážitku. Vzdělávací charakter ČT rovněž posílí nový dětský vzdělávací program ČT3, který bude startovat v druhé polovině roku.